

Съдържание

Новини	2
Откриване на изложбата „Професор Геза Фехер – вдъхновен прабългарист“	
Слово на д-р Силвия Найденова, Директор на Централната библиотека на Българската академия на науките	8
Слово на Сандра Мишкеди, директор на Унгарския културен институт в София.....	10
Слово на проф. д.и.н. Пенка Пейковска, Институт за исторически изследвания на БАН.....	12
Годишнини на членове на БАН (1869–2020) – Ст. Хрусанова	15
Книги от Академичното издателство „Проф. Марин Дринов“, постъпили във фонда на Централната библиотека на БАН – М. Лишкова	22
Нови постъпления във фонда на Централната библиотека на БАН – М. Лишкова	25

Редакционна колегия: Главен редактор: Стефка Хрусанова (hrusanova.st@cl.bas.bg), доц. д-р Никола Казански (nkazanski@abv.bg), Мария Ефремова (efremova.m@cl.bas.bg), Милкана Лишкова (milkana@cl.bas.bg), Емилия Волева (evoleva@abv.bg)

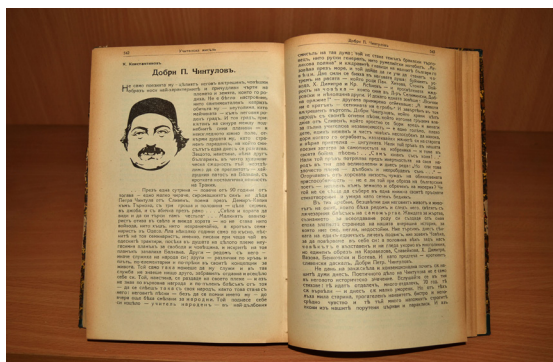
Снимки: Емилия Волева (evoleva@abv.bg)

Компютърна обработка на изображения и текст: Мария Ефремова (efremova.m@cl.bas.bg)

Приемат се статии за печат във формат word, с основен текст на шрифт Times New Roman 12, след окончателна авторска корекция. Илюстрациите да се изпращат във формат jpg, отделно от текста.

Адрес за кореспонденция
гр. София 1040
ул. “15-ти ноември” №1
тел: 979 53 79, 979 52 54
<http://www.cl.bas.bg>
E-mail: hrusanova.st@cl.bas.bg

НОВИНИ

На 20 август 2020 г. Централната библиотека на БАН откри изложба по случай 130-годишнината от рождението на Константин Илиев Константинов (20.08.1890–03.01.1970), български писател, преводач и юрист. Автор на разкази, очерци, литературни есета, спомени, пътеписи и роман. По-известните от тях са: „Приказки на щурчето“ (1927), „Босата команда“ (1929), „По земята“ (разкази, 1930), „Кръв“ (роман, 1933), „Нашата земя

хубава“ (пътеписи, 1940), „Медената питка“ (1976) и др. От 1907 г. сътрудничи на списанията „Българан“, „Българска сбирка“, „Наблюдател“, „Наш живот“, „Съвременна мисъл“, „Златорог“, „Изкуство и критика“, „Изкуство“ и др. Заедно с Д. Дебелянов и Д. Подвързачов издава сп. „Звено“ (1914). Един от най-добрите преводачи от руски и френски език (А. С. Пушкин, Л. Н. Толстой, И. С. Тургенев, Г. Флобер, Е. Зола, Р. Ролан, А. Екзюпери и др.).

На 1 септември 2020 г. Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ представи изложбата „Дунавски лебед“ – 160 години от издаването му“. На вниманието на посетителите са предложени материали от основния фонд на библиотеката, от колекциите „Ръкописи и старопечатни книги“, „Български исторически архив“, както и от Дигиталната библиотека. Показани са портрет на Г. С. Раковски, първият брой на в. „Дунавски лебед“ (1 септември 1860 г.), предоставен в оригинал, по-известни публикации от страниците му, засягащи темите за църковния въпрос, борбата за освобождението ни, национално-освободителните борби на другите народи, международните отношения, Русия, въпросите за българското училище и българския език и др. Интерес представлява и копието от Дигиталната библиотека на пробния брой, излязъл в Нови Сад през 1857 г., няколко години преди официалния първи брой.

На 3 септември 2020 г. по повод на 135-годишнината от Съединението на Княжество България и Източна Румелия Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ представи **изложбата „Съединението – събития и личности“**. В изложбата са показани документи и фотографии от Българския исторически архив на Националната библиотека. Документите във витрините и в съпровождащата видео изложба са подредени в хронологичен ред. Сред тях се открояват Програма и Устав на Българския таен централен революционен комитет, Възвание от Българския таен централен революционен комитет към българския народ за обявяване на Съединението, Манифест от княз Александър I Батенберг до българския народ за Съединението на Източна Румелия с Княжество България, Манифест на княз Александър I Батенберг до българския народ за обявяване на Сръбско-българската война и др. Акцент в изложбата са и фотографиите на Алеко Богориди – главен управител на Източна Румелия (1879–1884), Гаврил Кръстевич – главен управител на Източна Румелия (1884–1885), Продан Тишков, Недялка Шилева – жената, която ушива революционното знаме, използвано при обявяването на Съединението, генерал Данаил Николаев, княз Александър I Батенберг. Видео материалите в изложбата разкриват дейността на значими личности, участвали в подготовката, обявяването и защитата на Съединението на България.

На 10 септември 2020 г. Столичната библиотека представи **изложбата „Глобалното измерение“** и едноименния сборник с очерци. Тя е инициатива на Международното дружество „Елиас Канети“ съвместно със Столична библиотека, с която те участват в отбелязването на Европейските дни на еврейската култура 2020 г. „Глобалното измерение“ и в двете форми е резултат от проучване на приноса на български евреи към световните наука, изкуство и култура, както и към обществения живот. Повечето от имената, на които се спират авторите, са добре известни. С очерци и картини от живота на близо 40 от тях „Глобалното измерение“ събира в книга и изложба личности и фамилии в една впечатляваща връзка. Акцент е и показването на част от виртуалната изложба на Националната библиотека на Израел „Пътешествията на евреите“. Изложбата разкрива съществена част от еврейската история – миграцията на еврейския народ през вековете в търсене на религиозна толерантност и икономически възможности. Националната библиотека на Израел съхранява доказателства за тези пътувания под формата на лични архиви, документи, карти, дневници, фотографии, вестници, публикации и книги.

На 10 септември 2020 г. в Централната библиотека на БАН беше официално открита **изложбата „Професор Геза Фехер – вдъхновен прабългарист“**, посветена на 130-годишнината от рождението му и организирана от Централната библиотека на Българската академия на науките и Унгарския културен институт при Посолството на Унгария в София. Събитието започна с приветствие на д-р Силвия Найденова, директор на Централната библиотека. След нея за експозицията говори г-жа Сандра Мишкеди, директор на Унгарския културен институт в София, а накрая слово за Геза

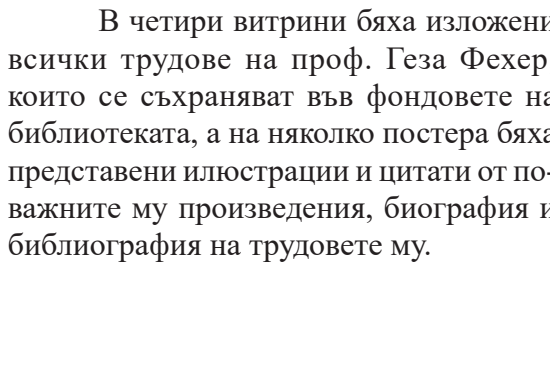
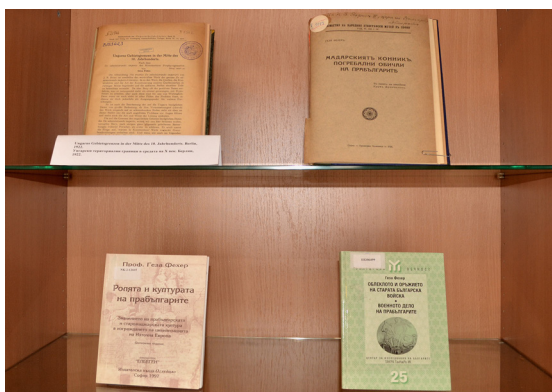
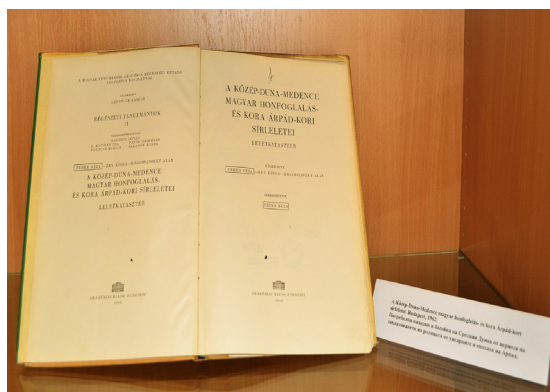
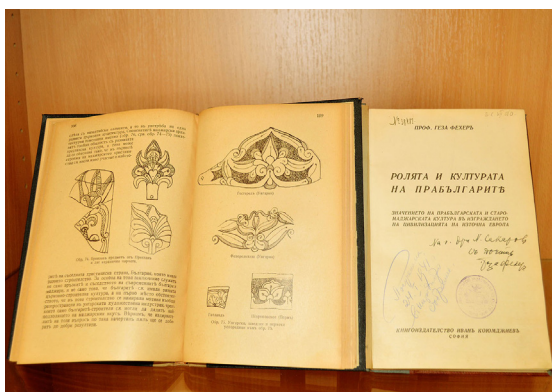
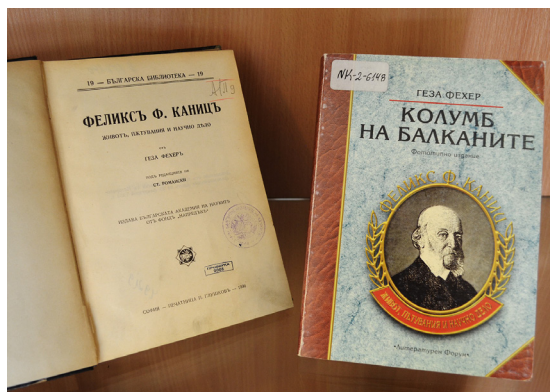
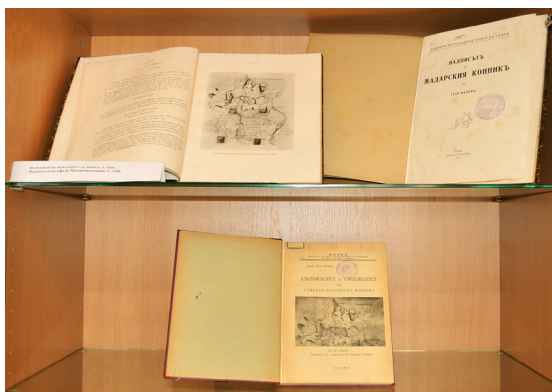
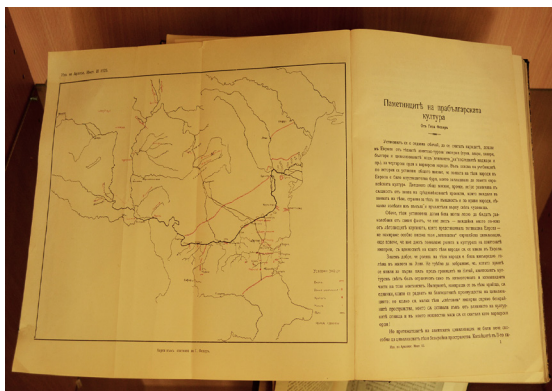
От ляво на дясно: проф. д.и.н. Пенка Пейковска, д-р Силвия Найденова, Сандра Мишкеди, Стефка Хрусанова

Фехер произнесе проф. д.и.н. Пенка Пейковска от Института за исторически изследвания на БАН.

Геза Фехер (04.08.1890–10.04.1955) е унгарски археолог, историк, антрополог, филолог-византолог и тюрколог, чуждестранен член на БАН (1943). Един от основоположниците на прабългаристиката. Взема участие в археологическите разкопки в Абоба-Плиска, Преслав, Мумджилар, Енидже. Проучва основно Мадарския конник, има изключителни заслуги за формирането на българо-унгарските научни и културни взаимоотношения, както и за привличането на широк обществен интерес в Европа към прабългарите. Той е сред най-важните фактори за създаването на Унгарски институт в София и за подготовката на унгарско-българската културна спогодба от 1941 г.

В четири витрини бяха изложени всички трудове на проф. Геза Фехер, които се съхраняват във фондовете на библиотеката, а на няколко постера бяха представени илюстрации и цитати от по-важните му произведения, биография и библиография на трудовете му.

14 септември 2020 г. акад. Антон Дончев отпразнува своята 90-годишнина. Честването беше проведено под патронажа на вицепрезидента Илияна Йотова. В знак на признание за огромния му принос към развитието на българската култура и духовност и по повод на юбилея му Илияна Йотова удостои акад. Антон Дончев с почетния плакет на вицепрезидента. В зала 3 на Националния дворец на културата се състоя празничен концерт-спектакъл. На него присъства председателят на БАН акад. Юлиан Ревалски, който връчи Отличителния знак на БАН на акад. Дончев. В словото си по случай годишнината той припомни приноса на писателя и го определи за съвременен патриарх на родната литература. „С дълбоко признание ние, колегите от Българската академия на науките, поздравяваме един писател със световно признание, с който България ще се гордее завинаги. Вашето име, творчество и неуморна гражданска активност са гордост и слава за Българската академия на науките“, каза акад. Ревалски. На акад. Антон Дончев беше връчен и плакет за първите издания на неговите романи, които се съхраняват във фонда на Централната библиотека на БАН.

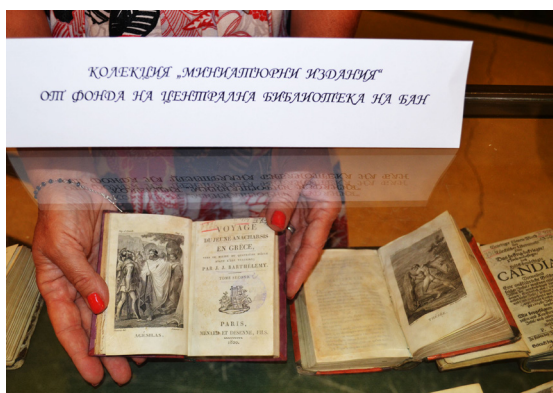
15 септември 2020 г. Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ откри виртуалната изложба „Аджарски ръкописи в Националната библиотека“. В нея е предоставена информация за някои от представителите на книжовната школа около активния просветен и културен център в с. Аджар (дн. с. Свежен, Карловско) – поп Йовко, йерей Недялко и неговия син даскал Филип, както и за труда на анонимните аджарски книжовници.

17 септември 2020 г. за празника на София Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ представи изложбата „Рилският водопровод“. В експозицията за първи път са изложени документи от фонда на НБКМ – план на водоснабдяването на София от 1885 г. (ценно дарение от частно лице), схеми на водопровода Бистрица–Рила и Рила–София. Рилският водопровод е проектиран и построен от най-успешния кмет на София – инж. Иван Иванов, не случайно известен с прозвището Рилски. Роден през 1891 г. в семейството на полк. Никола Иванов – герой от Балканската и Междусъюзническата война. Като достоен син Иван Иванов се записва във Военното училище в София, но после е приет в Техническия университет в Мюнхен, Германия, където завършва хидроинженерство през 1915 г. Иван Иванов е само на 27 години, когато отправя смелото предложение водоснабдяването на София да идва от Рила. Самият той обикаля планината, проучва терена и проектира Рилския водопровод. За строежа на това сложно водно софийско съоръжение е приет специален закон, а за сътрудници са поканени чуждестранни специалисти като инж. Франк Шьон Брюнер, един от създателите на Виенския водопровод. На 23 април 1933 г. след осемгодишно строителство водата от Рила бликва.

17 септември 2020 г. за празника на София Столичната библиотека откри изложбата „София на Вазов“, <https://online.flipbuilder.com/zssw/sfhd/>.

На 19 септември 2020 г. в Университетската библиотека „Св. Климент Охридски“ беше открита изложбата, посветена на **120-годишнината от рождението на Антоан дьо Сент-Екзюпери**. Тя е в рамките на инициативата Европейски дни на наследството, организирана от Столична община и Министерството на културата съвместно с Френското посолство и Френския институт в България.

На 19 септември 2020 г. в рамките на инициативата „Европейски дни на наследството“ **Централната библиотека на БАН** показва в изложба **112 миниатюрни книги от уникалната си колекция**, наброяваща 350 заглавия. Представените издания бяха обособени в различни категории – художествена литература, старопечатни книги, речници, публицистика, нормативни документи и др., както и серия библиографии за тях. Най-старата книга, включена в експозицията, беше от 1634 г., а с най-дребни размери – изданието „Моите основни права в Европейския съюз“. Открояваха се: тритомното издание на Библиографския институт в Хилдбургхаузен от 1829–1830 г., басните на Крилов, 1835 г., Речник на чуждите думи, 1907 г., Джобен речник на италианския език, 1842 г., Календар на българските празници, 1867 г., Кратък месецослов година високосна 1876 от Петко Рачов Славейков, календари от XIX в. Целта на експозицията е обществото да се запознае с богатството, което се съхранява в библиотеката, и усилията, които се полагат за опазването на тази културна ценност.

ОТКРИВАНЕ НА ИЗЛОЖБАТА ПРОФЕСОР ГЕЗА ФЕХЕР – ВДЪХНОВЕН ПРАБЪЛГАРИСТ

По случай 130-годишнината от рождението на Геза Фехер (04.08.1890–10.04.1955),
унгарски археолог, историк, антрополог, филолог-византолог и тюрколог,
чуждестранен член на БАН (1943).

Слово на д-р Силвия Найденова, Директор на Централната библиотека на Българската
академия на науките

Уважаеми гости,

Имам удоволствието да ви представя трудовете на изтъкнатия унгарски археолог проф. Геза Фехер, които се съхраняват във фонда на Централната библиотека на Българската академия на науките. Изложбата съдържа монографии, статии, студии на Геза Фехер на български, унгарски и немски език, както и редактирани от него издания. В няколко постера са изнесени илюстрации и цитати от по-важните му произведения, биография и библиография на трудовете му.

Геза Фехер е роден на 4 август 1890 г. Археолог, специалист по класическа филология и угрофинска история и култура. Работи в България от 1922 до 1944 г. Член е на Българското археологическо дружество от 1924 г. Носител на ордена „За наука и изкуство“ (1927). Награден от цар Борис III през 1934 г. Избран за чуждестранен член на Българската академия на науките (1943).

Един от основоположниците на прабългаристиката. Взема участие в археологическите разкопки в Абоба-Плиска, Преслав, Мумджилар, Енидже. Проучва основно Мадарския конник. Изследва живота и делото на Феликс Каниц. Работи съвместно с археолозите Рафаил Попов, Кръстьо Миятев, Андрей Протич. В много близки приятелски отношения е с Гаврил Кацаров, Димитър Дечев и Александър Балабанов. Научното му творчество от междувоенния период е посветено на прабългарската култура, разчитане на надписа върху Мадарския релеф и историческите връзки между прабългарите и старомаджарите. Обръща специално внимание на три проблема от българската ранносредновековна история: Именника на българските ханове, заселените в България и Унгария печенези и хунския въпрос. Откритите паметници потвърждават тезата, че прабългарите са древен, високоцивилизован народ. Фехер новаторски съчетава историческата и археологическата информация с езиковите и етнографските факти,

прилага интердисциплинарен подход на изследване.

С научните си разработки, както и с активната си дейност Геза Фехер има изключителни заслуги за формирането на българо-унгарските научни и културни взаимоотношения, за привличането в Европа на широк обществен интерес към прабългарите. Той е сред най-важните фактори за създаването на Унгарски институт в София, за подготовката на унгарско-българската културна спогодба от 1941 г. и други начинания в отношенията между двете държави.

Основните трудове на Геза Фехер са: „Надписът на Мадарския конник“ (1928), „Писмени паметници на прабългарите в Мадара“ (1934), „Военното дело на прабългарите“ (1938), „Облеклото и оръжието на

старата българска войска“ (1939), „Ролята и културата на прабългарите“ (1941).

Геза Фехер напуска България дни преди 9 септември 1944 г. От 1948 до 1955 г. работи в Унгарския национален музей, където изследва археологическите паметници на Унгария от IX–XI век. Главното му постижение са разкопките край Залавар и изданието с резултатите от находките, посветени на изясняването на важни въпроси от съжителството на маджари и славяни през IX–X в. Умира на 10 април 1955 г.

„Подемът в областта на изучаването на прабългарската история и култура, който започна в 1924 г., се дължи на почина и подтика на Фехер – подчертава академик Гаврил Кацаров, – ...през тия години Фехер ни даде многобройни отделни изучвания и цели книги върху всички области на българоведението: език, история, бит и култура. Тия изследвания на нашия уважаем колега туриха здрава основа на тоя дял от нашата история, основа, върху която ще се гради и в бъдеще... Една от главните задачи, които беше си поставил Фехер, беше да издири и изтъкне ролята и значението на прабългарската и старомаджарската култура в изграждането на цивилизацията на Източна Европа.“

На 26 ноември 2016 г. в Националния исторически музей в София е открита паметна плоча „Венец на достойнството за проф. Геза Фехер“ – първа в мемориалната Алея на приятелите на България.

Слово на Сандра Мишкеди, директор на Унгарския културен институт в София

Уважаема госпожо Директор!

Уважаеми представители на академичната общност!

Скъпи гости!

За мен е чест да бъда днес на това откриване на изложба в памет на родения преди 130 години професор Геза Фехер, именития учен, направил толкова много за българо-унгарските връзки.

Говори се, че не съществуват случайности и в това може би има нещо вярно. Вчера Унгарският културен институт неочаквано получи дарение от книги. Донесоха ни сборника „Маджарски разкази“ от 1942 г., избрани поеми на Петьофи от 1945 г. със заглавие „Бурни нощи“ и книгата „В земята на българите – пътеписи“ от Ищван Ечеди. Последната е издадена през 1929 г. Ще ви прочета кратък откъс от нея:

„Моят приятел Геза Фехер от години работи в София. Много е известен и като учен, и като изключителен приятел на българите, има отлични връзки. В приятелски отношения е с градоначалника на Шумен. Поръча файтон до гарата. Кочияшът не разбра добре часа. Появи се не когато трябваше... Геза поръча нова кола по телефона. Изчакахме я в бюфета. Мизерно местенце. Отвън на скарата на открита подвижна кухня се пече българско кюфте. От овче месо. Леко се е напращило, но на гладния добре му идва. След кюфтето пихме прясно сварено кафе. През това време колата дойде.“

... И след това поемат към Мадара. Където, разбира се, Геза Фехер отвежда госта си до скалния релеф. Ечеди разказва историята: как в началото надписът до конника не можел да бъде разчетен, но Геза Фехер го разгадал. Нека тук използвам неговите думи: „Да, аз го разчетох и установих, че това е прабългарски паметник, най-важният от европейската история на туранските народи, а като такъв е от изключителна важност и за установяване културата на унгарците, завладели новата си родина.“ И след това надълго разговарят за Мадарския конник; Геза Фехер обяснява, че българите много го почитат и че дори традиционните тържества по случай рождения ден на царя се празнуват там. После се връщат в столицата, където Геза Фехер отвежда Ечеди в Унгарския клуб, създаден по инициатива на самия Фехер от заможни унгарци, живеещи в София. Унгарският клуб се заема и с въпроса за основаване на унгарско училище.

И всичко това, докато Геза Фехер е само 35-годишен!

През 2020 г. честваме 100 години от установяването на българо-унгарски дипломатически отношения. Настоящата изложба припомня за Геза Фехер, за една близо 100-годишна история. А как се е стигнало до тук? Благодарение на това, че българи и унгарци още по онова време са били приятелски народи. Уважавали са се взаимно и са смятали за важно да поддържат тесни научни и културни връзки. Тогавашните проучвания оказват своето влияние и до наши дни, това е видно и от днешната изложба. Благодарим на Стефка Хрусанова за инициативата, на Ангел Харалампиев за кураторството, на доц. д-р Никола Казански за консултантската дейност, както и на ръководството в лицето на д-р Силвия Найденова и изобщо на Централната библиотека на БАН за тази съдържателна и специална изложба. Всичките ни старания са насочени с общи усилия сега и в бъдеще да продължим да подпомагаме българо-унгарските културни и научни връзки, което – надяваме се – да може да послужи за материал за нова изложба след още сто години.

**Слово на проф. д. и. н. Пенка Пейковска,
Институт за исторически изследвания на БАН**

Унгарецът проф. Геза Фехер е интересен учен и колоритна личност с превратна творческа съдба, поставила го в ситуацията на основоположник на два научни клона в „двете му родини“ – на прабългаристиката у нас и славянската археология в Унгария. Той посвещава на прабългарската тематика двацет и две години (1922–1944 г.), които с известни прекъсвания прекарва в България. Инициира и участва активно в археологическите разкопки в Абоба-Плиска, Преслав, Мумджилар, Енидже и главно Мадара, където заедно с българските си колеги „търси паметниците на голямата култура на прабългарите, донесена от прародината им в съседство със сасанидска Персия“. Научното му творчество от междувоенния период обхваща три основни теми: прабългарската култура (история, религия, изкуство, военно дело, език), разчитане на надписа на Мадарския релеф и историческите връзки между прабългарите и старомаджарите (взаимни влияния и тяхната роля в източноевропейската култура).

Интересени детайли от творческата лаборатория на учения разкрива богатото му документалното наследство, част от което се съхранява в Научния архив на БАН:

Първото пребиваване на Геза Фехер в България – от юли до декември – е период на запознаване с българската специализирана литература, когато той работи под ръководството на Васил Златарски. По време на съвместната им работа Геза Фехер

запознава българския учен с постиженията на унгарската медиевистика. От своя страна Геза Фехер обръща специално внимание на три проблема от българската ранносредновековна история: Именника на българските ханове, заселените в България и Унгария печенези и хунския въпрос. По онова време хунският въпрос е в центъра на научните спорове у нас и Геза Фехер изказва свое оригинално мнение: консолидацията на Европа е дело на хунските народи; това той обяснява с обстоятелството, че тези народи са имали културен приоритет – както „се вижда от държавите на българите на север от Кавказ, по долината на Средна Волга и в огромната равнина на север от Балкана, както и на територията на Унгария, старото население във всяко едно отношение, в културата и в земеделието е било на по-ниско равнище от българите и маджарите“, счита Геза Фехер през 1922 г.

През есента на 1931 г. Геза Фехер прави равносметка на научната си дейност и разделя двадесет и две годишния си престой в България на два творчески подпериода, като границата между тях е именно 1931 г. Първото десетилетие тук е време на натрупване на археологическия материал за историята и културата на прабългарите. Всъщност Геза Фехер се отдава изцяло на археологически проучвания след 1924 г. По това време вниманието на Народния археологически музей в София е насочено към разкопки в Мадара и Преслав. Така е определен и основният му работен терен през 20-те години, който той вижда за първи път през август 1923 г.

и който му е представен от археолога Кръстьо Миятев. Геза Фехер работи съвместно с Гаврил Кацаров, Рафаил Попов, Кръстьо Миятев, Андрей Протич. Разкопките са съпроводени с организационни трудности и несгоди, които един от строителите на съвременната българска археология – унгарецът Геза Фехер, посреща с всеотдайност, понякога с горчивина, друг път с чувство за хумор.

Освен разкопките другата важна страна от научната работа на Геза Фехер през 20-те години на миналия век е описването и обобщаването на събрания археологически материал в по-малки разработки – за Именника на първите български ханове, за опитите и успехите на българската църква в Унгария, като с дейността си в България той успява да представи в нова светлина културата на прабългарите и старомаджарите и на тюркските народи въобще. След като щателно проучва надписите върху релефа на Мадарския конник, Геза Фехер публикува наблюденията си в множество статии, студии и в отделна монография. Там той защитава становището, че по-голямата част от текста на надписа възвеличава делата на хан Крум и съобщава за неговото погребално тържество; самият конник и горният надпис са направени по поръчка на брата на Крум – хан Кишин (който управлявал няколко месеца), едната част от долния надпис – по волята на хан Омуртаг, а другата – на Маламир. Почти всичко, написано от Геза Фехер през втората половина на 20-те години, е свързано по някакъв начин с анализа на Мадарския конник. Още тогава тезите му предизвикват оживени спорове. Неговите оценки и мнение са подложени на критика както от българските (Гаврил Кацаров, Васил Йорданов, Михаил Арnaudов, Петър Мутафчиев, Веселин Бешевлиев), така и от унгарските му колеги (Дюла Немет). По-голяма част от българските археолози обаче се присъединяват към казаното от Фехер, а становището му заема място в тогавашните учебници по история.

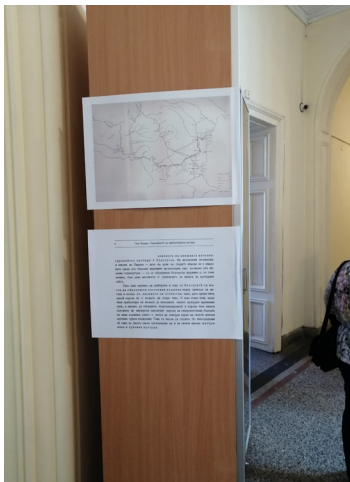
Въпреки че идва от страна с по-стари научни традиции и различен микроклимат в науката, където връзката професор – ученик играе важна роля в изграждането на всяка следващата генерация учени, Геза Фехер успява (благодарение на „обичта“ към избраното поприще и към България) да привикне с менталитета на българския интелегент, да се впише в научната атмосфера у нас през 20-те години на миналия век, а през 30-те – да остави и трайна дия в българската наука. Всъщност второто десетилетие от пребиваването си в България, т.е. 30-те години, Геза Фехер определя като време да обобщи резултатите от десетгодишните си проучвания в България. За да осъществи целта си, Геза Фехер работи известно време в немски библиотеки – в Мюнхен, Берлин и Виена – и извършва допълнителни теренни проучвания в Румъния и в Турция (Истанбул и Ангора) още през есента на 1931 г. С финансова подкрепа от Унгарската академия на науките участва в разкопки в Кавала, организирани от френския институт (1934 г.), и реализира няколко научни пътешествия – в Гърция, на Изток – в Турция и Иран (1939 г.); минавайки

през сирийската пустиня, стига до Багдад и оттам преброява цяла Персия. Претърпявайки много несгоди и лишения, Геза Фехер успява да събере необходимия му сравнителен материал. В изследванията си той установява, че прабългарската култура стои много близо до старомаджарската и така материалите за двата народа се допълват взаимно. Геза Фехер стига до заключението, че ролята и значението на прабългарите не е само в това, че те дават организация и култура на маджарите, но и че организират народите в източната и средната част на Балканския полуостров в трайна държава. Според него прабългарската култура и сродната ѝ, напреднала под нейно влияние старомаджарска култура поставят основата на източноевропейската цивилизация. Тази своя

теза Геза Фехер излага в труда си „Ролята и културата на прабългарите. Значението на прабългарската и старомаджарската култура в изграждането на цивилизацията на Източна Европа“ (С., 1940, 170 с.), който още тогава е издаден и на унгарски език. Творческите усилия на Геза Фехер в прабългаристиката завършват с трудове като „Военното дело на прабългарите“ (С., 1938), „Облеклото и оръжието на старата българска войска“ (С., 1942), които според специалистите и до днес не са изгубили научната си стойност. При това той обнародва научните си резултати не само на български и унгарски, но и на някои европейски езици, главно на немски и така допринася да се популяризират постиженията на българската археологическа наука в Европа.

По онова време неговата научна дейност е призната в родината му и у нас. Още през 1924 г. Геза Фехер е приет за член на Българския археологически институт. Пак през същата година той се хабилитира за частен професор в Дебреценския университет с разработка в областта на византологията, а през 1931 г. е избран за извънреден университетски професор. През 1927 г. цар Борис III го награждава с ордена „За наука и изкуство“. През 1934 г. отново е предложен за награждаване от министъра на просветата. Неговото име е дадено на русенския музей. През 1942 г. акад. Гаврил Кацаров изтъква значението на унгарския археолог-прабългарист Геза Фехер за българската наука по повод на 20-годишнината от началото на пребиваването му в България. Там той посочва „фанатичното му усърдие и преданост“, широкия спектър на разработваната от него научна проблематика – всички области на българоведението и факта, че неговите изследвания са „здрава основа, върху която ще се гради в бъдеще“ (в. „Зора“). На следващата, 1943 г., в препоръката си за избирането на Геза Фехер за дописен член на БАН академиците Стефан Младенов и Гаврил Кацаров оценяват високо неговия интердисциплинарен подход на изследване (в частност допълването на историческите проучвания с лингвистични). В това отношение като изтъкват предимството му да познава по-добре тюркските езици, те го считат за последовател на Павел Й. Шафарик, Константин Иречек и Марин Дринов (НА БАН, ф. 116 к., л. 148).

Снимките в този раздел са предоставени от Нели Димова, Унгарски културен институт

ГОДИШНИНИ НА ЧЛЕНОВЕ НА БАН (1869–2020)

Стефка Хрусанова, E-mail: hrusanova.st@cl.bas.bg

01 септември
60 г. от рождението на ДИМИТЪР АСЕНОВ ИВАНОВ
(01.09.1960), биолог.
Член-кореспондент (2018).

03 септември
45 г. от смъртта на ЛЮБОМИР ДИМИТРОВ АНДРЕЙЧИН
(22.03.1910–03.09.1975), езиковед.
Член-кореспондент (1952).

03 септември
55 г. от смъртта на АЛЕКСАНДЪР КОЛЕВ БУРМОВ
(02.02.1911–03.09.1965), историк.
Член-кореспондент (1958).

05 септември
75 г. от рождението на СТЕФАН МАНЕВ ДОДУНЕКОВ
(05.09.1945–05.08.2012), математик.
Член-кореспондент (2004), академик (2008).
Председател на БАН (11.06–05.08.2012).

06 септември
95 г. от рождението на ГЕНАДИЙ ГРИГОРИЕВИЧ ЛИТАВРИН
(06.09.1925–06.11.2009), руски историк, византолог.
Чуждестранен член (1989).

06 септември
5 г. от смъртта на РУМЕН ДЕНЕВ СКОРЧЕВ
(07.10.1932–06.09.2015), архитект и художник.
Академик (2008).

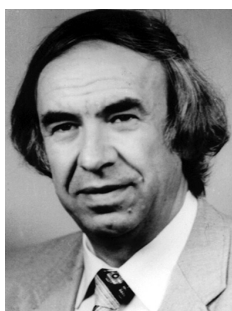
07 септември
110 г. от рождението на АЛЕКС БУДА
(07.09.1910–07.07.1993), албански историк.
Чуждестранен член (1979).

08 септември
80 г. от смъртта на СТЕФАН САВОВ БОБЧЕВ
(20.01.1853–08.09.1940), юрист, славяновед, общественик, дипломат,
публицист.
Дописен член (1881), редовен член (1884).

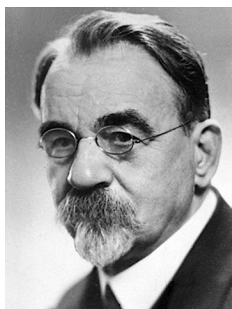
08 септември
115 г. от рождението на АЛЕКСИ РОМАНОВ ПУХЛЕВ
(08.09.1905–29.08.1979), лекар-кардиолог.
Член-кореспондент (1961), академик (1967).

09 септември
90 г. от рождението на ДЕЧКО ПАВЛОВ ДЕЧКОВ
(09.09.1930–25.08.2017), електрохимик.
Член-кореспондент (1989), академик (1997).

10 септември
35 г. от смъртта на БОНИФАЦИЙ МИХАЙЛОВИЧ КЕДРОВ
(27.11.1903–10.09.1985), руски химик, философ и историк на науката.
Чуждестранен член (1972).

10 септември
155 г. от рождението на ГЕОРГИ ДИМИТРОВ ШИШКОВ
(10.09.1865–11.01.1943), зоолог, хидробиолог.
Дописен член (1921).

13 септември
40 г. от смъртта на ЛЕОПОЛД ЕСКАНД
(01.06.1902–13.09.1980), френски хидродинамик.
Чуждестранен член (1966).

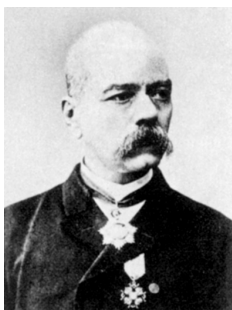
13 септември
115 г. от рождението на АСЕН ХРИСТОВ КИСЕЛИНЧЕВ
(13.09.1905–03.02.1960), философ, психолог и педагог, обществено-политически деец.
Член-кореспондент (1952), академик (1958).

14 септември
90 г. от рождението на АНТОН НИКОЛОВ ДОНЧЕВ
(14.09.1930), писател.
Академик (2003).

14 септември
155 г. от рождението на КАРЛ ПАЧ
(14.09.1865–21.02.1945), австрийски археолог.
Чуждестранен член (1941).

15 септември
110 г. от смъртта на ИВАН НАЙДЕНОВ ИВАНОВ
(21.03.1834–15.09.1910), книжовник, публицист.
Дописен член (1881), редовен член (1884).

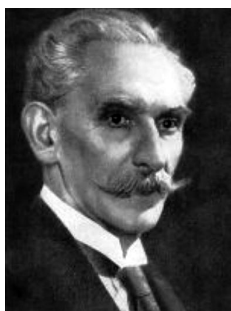
17 септември
10 г. от смъртта на ДОБРИН СПАСОВ ИЛИЕВ
(01.01.1926–17.09.2010), философ.
Член-кореспондент (1984).

19 септември
120 г. от рождението на ДИМИТЪР ДИМИТРОВ БАЙЛОВ
(19.09.1900–11.09.1991), агроном-агробиолог, обществен деец.
Член-кореспондент (1971).

19 септември
30 г. от смъртта на АЛЕКСАНДЪР ОБРЕТЕНОВ ОБРЕТЕНОВ
(22.08.1903–19.09.1990), изкуствовед, обществено-политически деец.
Член-кореспондент (1961).

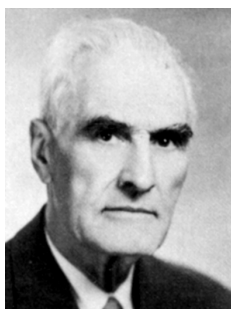
20 септември
155 г. от рождението на ЛЮБОР НИДЕРЛЕ
(20.09.1865–14.06.1944), чешки археолог, етнограф и историк-славист.
Чуждестранен член (1902).

21 септември
125 г. от рождението на ГЕОРГИ ВАСИЛЕВ ПАСПАЛЕВ
(21.09.1895–06.11.1967), зоолог, общественик.
Член-кореспондент (1947).

21 септември
115 г. от рождението на АЛЕКСАНДЪР ВАСИЛЕВ СПАСОВ
(21.09.1905–07.01.1986), химик-органик.
Член-кореспондент (1961).

21 септември
125 г. от рождението на ГЕОРГИ ЦАНЕВ ЦЕНОВ
(21.09.1895–21.07.1986), литературен критик и историк.
Член-кореспондент (1952), академик (1974).

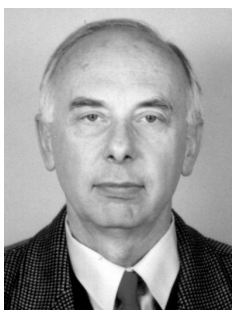
22 септември
145 г. от рождението на ВАСИЛ ДИМИТРОВ МОЛЛОВ
(22.09.1875–22.12.1938), лекар-паразитолог.
Дописен член (1929).

23 септември
100 г. от рождението на НИКОЛАЙ БОРИСОВ ВАСИЛЕВ
(23.09.1920–23.11.1992), хирург.
Член-кореспондент (1984).

23 септември
95 г. от рождението на НИКОЛАЙ ЯНКОВ КАУФМАН
(23.09.1925–26.03.2018), музикален фолклорист, композитор и
изкуствовед.
Член-кореспондент (1997), академик (2003).

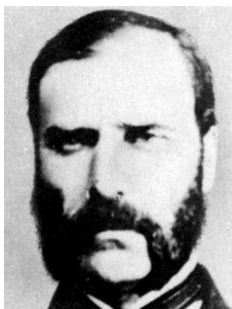
23 септември
80 г. от рождението на ГЕОРГИ ХРИСТОВ РУСЕВ
(23.09.1940), молекулярен биолог и генетик.
Член-кореспондент (2004).

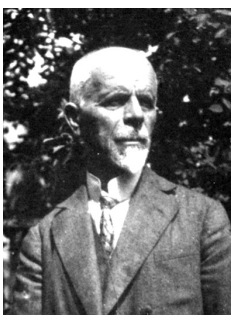
25 септември
95 г. от рождението на БОРИС ХРИСТОВ БОРОВСКИ
(25.09.1925–27.10.2006), електроинженер.
Член-кореспондент (1984).

26 септември
100 г. от рождението на ЖОРЖ ГАБРИЕЛ КАСТЕЛАН
(26.09.1920–24.02.2014), френски историк.
Чуждестранен член (1978).

29 септември
115 г. от смъртта на ГЕОРГИ ВЪЛКОВ МИРКОВИЧ
(10.03.1826–29.09.1905), лекар и хомеопат, общественик.
Дописен член (1881), редовен член (1884).

29 септември
80 г. от смъртта на НИКОЛА ЕНЕВ НАЧОВ
(20.09.1859–29.09.1940), учител, писател, историк, фолклорист и библиограф.
Дописен член (1884), действителен член (1906).

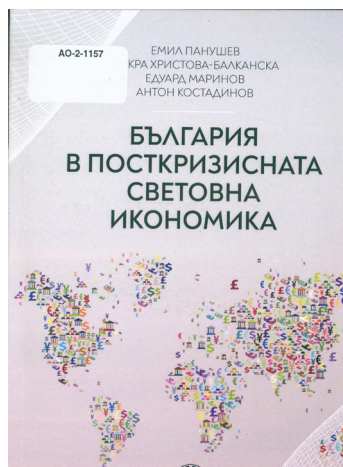

30 септември
60 г. от смъртта на СТЕФАН ГАВРИЛОВ БАЛАМЕЗОВ
(09.09.1883–30.09.1960), юрист, дипломат.
Дописен член (1930), редовен член (1946).

30 септември
100 г. от рождението на ЯРОСЛАВ ГЕОРГИЕВ РАДЕВ
(30.09.1920–10.06.2009), юрист, обществено-политически и държавен деец.
Член-кореспондент (1977), академик (1981).

**КНИГИ ОТ АКАДЕМИЧНОТО ИЗДАТЕЛСТВО „ПРОФ. МАРИН ДРИНОВ“,
ПОСТЪПИЛИ ВЪВ ФОНДА
НА ЦЕНТРАЛНАТА БИБЛИОТЕКА НА БАН
Милкана Лишкова, E-mail: milkana@cl.bas.bg**

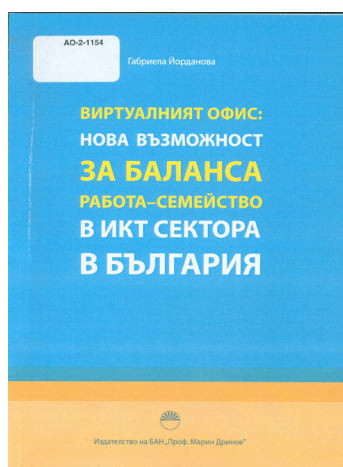
БЪЛГАРИЯ в посткризисната световна икономика / Емил Панушев, Искра Христова-Балканска, Едуард Маринов, Антон Костадинов. – София : Акад. изд. „Проф. Марин Дринов“, 2020. 215 с. : с табл., диагр. ; Бел. под линия ; Библиогр. с. 206-214.

ISBN 9786192450281

System number [000594015]

Книгата изследва основни насоки на развитието на международната търговия под влияние на световната финансова и икономическа криза. Дефинирани са взаимодействието на чуждестранните инвестиционни потоци и международната търговия и мястото на транснационалните корпорации в тези процеси. Обосновани са промените в производствено-

търговската структура и ролята на преките чуждестранни инвестиции за отраслите на българската икономика и регионалните им характеристики.

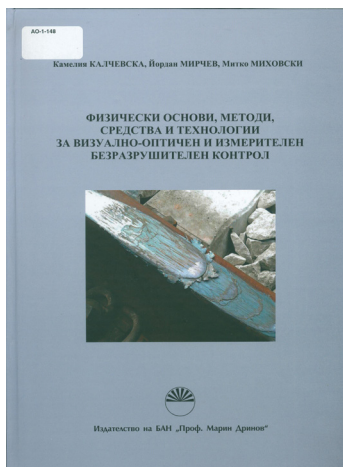
ЙОРДАНОВА, Габриела. Виртуалният офис : Нова възможност за баланса работа-семејство в ИКТ сектора в България / Габриела Йорданова. – София : Акад. изд. „Проф. Марин Дринов“, 2020. 128 с. : с табл. ; Бел. под линия ; Библиогр. с. 93-102.

ISBN 9786192450311

System number [000593993]

Настоящата книга предлага нов фокус върху баланса между работата и семејството – не само като психологически, но и като социален феномен. Чрез въвеждане на работата от разстояние като форма на заетост възможностите за съвместяване на родителски и служебни роли се обогатяват – особено в средата на трудовата кариера (когато най-често се случва родителството). Опровергава се твърдението, че

„да имаш деца има отрицателно влияние върху участието на жените на пазара на труда“. Напротив, търсят се алтернативни начини на заетост по примера на фрилансърите в платформената икономика, за да се постигне баланс между работа и семејство.

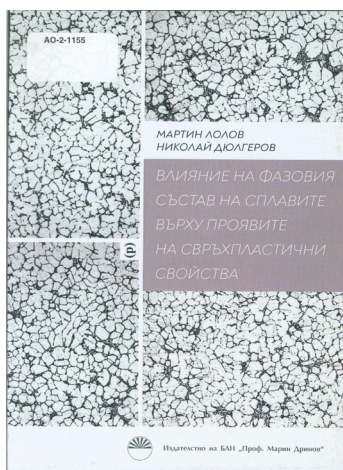
КАЛЧЕВСКА, Камелия. Физически основи, методи, средства и технологии за визуално-оптичен и измерителен безразрушителен контрол / Камелия Калчевска, Йордан Мирчев, Митко Миховски ; Под ред. на проф. д-тн М. Миховски. – София : Акад. изд. „Проф. Марин Дринов“, 2020. 198 с. : с фиг., табл. ; Библиогр. с. 142-143 ; Приложения с. 144-197.

ISBN 9786192450380

System number [000594060]

В книгата са изложени физическите основи на визуалния (VT) и измерителния контрол (IT), технологичните особености за успешното им реализиране, използваните уреди и системи за осигуряване на контрола, областите

на практическото приложение в индустрията, строителството, енергетиката, транспорта. Включени са актуалните стандартизационни документи. Книгата е подготвена преди всичко за нуждите на специалисти от I до III ниво, които се стремят за сертифициране по БДС EN ISO 9712 и БДС EN ISO 4179. Ползена е за студенти от машиностроителните специалности, инженери, специализанти и млади научни работници с интереси в областта на прилагане на методите за визуален и измерителен контрол, както и за инженерите по заваряване.

ЛОЛОВ, Мартин. Влияние на фазовия състав на сплавите върху проявите на свръхпластични свойства / Мартин Лолов, Николай Дюлгеров. – София : Акад. изд. „Проф. Марин Дринов“, 2020. 144 с. : с ил., сх., табл. ; Изд. на БАН. Институт по металознание, съоръжения и технологии с Център по хидро- и аеродинамика „Акад. А. Балевски“ ; Библиогр. с. 132-143 ; Биограф. данни за авт. отбелязани на гърба на кор. ; Текст и на англ. ез.

ISBN 9786192450120

System number [000592607]

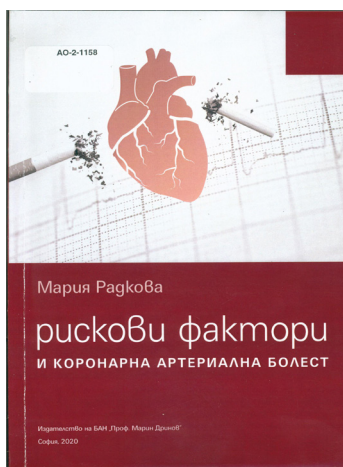
Макар ефектът свръхпластичност да се изследва повече от 50 години, все още има недостатъчно добре изучени аспекти като влиянието на фазовия състав на сплавите

върху свръхпластичните им свойства. Посочените резултати могат да се използват при разработване на нови сплави, които да се обработват в състояние на свръхпластичност.

НЕДЯЛКОВ, Димитър. Въздушна мощ = Air power / Димитър Недялков. – София : Акад. изд. „Проф. Марин Дринов“, 2020. 220 с. : с ил. ; Бел. и библиогр. под линия. ISBN 9786192450274
System number [000594013]

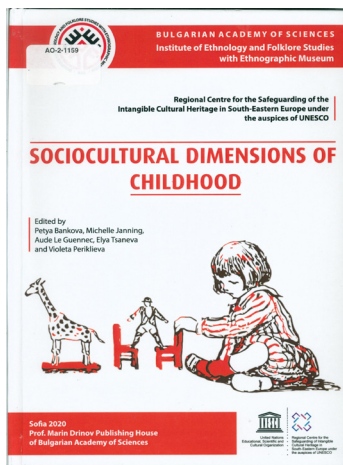
Книгата е опит за цялостен анализ на съдържанието на това понятие. Включва изясняване на терминологията и на метода за изчисляване на мощта, изследване на потенциала и поуките от практиката в съвременните военни конфликти, в които въздушната мощ е ключов фактор за постигане на победата.

РАДКОВА, Мария. Рискови фактори и коронарна артериална болест / Мария Радкова. – София : Акад. изд. „Проф. Марин Дринов“, 2020. 124 с. : с табл., диагр. ; Библиогр. с. 106-119. ISBN 9786192450458
System number [000594019]

В настоящата книга са представени исторически и съвременни литературни данни за коронарната артериална болест, както и собствени резултати от значително по обем научно изследване. Анализирани клинични, лабораторни и инструментални показатели са при пациенти с рискови фактори и инвазивни доказателства за липсваща коронарна артериална болест. Създаден е оригинален прогностичен

модел за възникване на коронарна артериална болест при пациенти със ЗД тип 2, прецизиращ диагностично-терапевтичния подход при тази рискова група пациенти. Книгата ще представлява интерес за широк кръг специалисти – общопрактикуващи лекари, интернисти, кардиолози, ендокринолози, нефролози.

SOCIOCULTURAL dimensions of childhood / Ed. by Petya Bankova, Michelle Janning, Aude Le Guennec, Elya Tsaneva and Violeta Periklieva. – GH Sofia : Prof. Marin Drinov publishing house of BAS, 2020. 335 p. : ill. ; Institute of Ethnology and Folklore Studies with Ethnographic Museum – BAS ; Библиогр. след всяка статия ISBN 9786192450298
System number [000594069]

Книгата представлява сборник от доклади от конференцията „Sociocultural dimensions of childhood“, проведена в периода 26–28 октомври 2018 г. в Института по етнология и фолклористика с Етнографски музей към БАН. В тях са засегнати и обсъдени теми, свързани с живота и развитието

на детето като децата и миграцията, в и извън семейната среда, връзки с приятели и роднини, деца-бежанци и др. Представени са автори от България, Сърбия, Турция, Украйна, Чехия, Хърватия, Албания, Литва, Косово, Португалия, Бразилия и др.

**НОВИ ПОСТЪПЛЕНИЯ ВЪВ ФОНДА
НА ЦЕНТРАЛНАТА БИБЛИОТЕКА НА БАН
Милкана Лишкова, E-mail: milkana@cl.bas.bg**

БАЗИЛЕ, Джамбатиста. Пентамерон, или Приказка на приказките / Джамбатиста Базиле ; Прев. [от англ. ез.] Владимир Молев. – София : Милениум, 2019. 379, [4] с. : с ил. ; Кн. е ил. с рис. на Франц фон Байрос ; За авт. с. 5-6.

ISBN 9789545154751

System number [000593101]

БАЛДАЧИ, Дейвид. Жертвите : Роман / Дейвид Балдачи ; Прев. от англ. ез. Милко Стоименов. – София : Обсидиан, 2019. 429 с.

ISBN 9789547694781

System number [0005933361]

БАЛДАЧИ, Дейвид. Последен ход : Роман / Дейвид Балдачи ; Прев. от англ. ез. Милко Стоименов. – София : Обсидиан, 2019. 429 с.

ISBN 9789547694651

System number [000593363]

БАРО, Никола. Изведи ме на светло : Роман / Никола Баро ; Прев. от немски ез. Людмила Костова. – София : Палимпсест, 2020. 208 с.

ISBN 9786199148600

System number [000593732]

БЕНЕДИКТ, Мари. Единствената жена в стаята : Роман / Мари Бенедикт; Прев. от англ. ез. Силвия Падалска. – София : Обсидиан, 2019. 285 с.

ISBN 9789547694682

System number [000593378]

БЕРИ, Стив. Малтийска следа : Роман / Стив Бери ; Прев. от англ. ез. Боян Дамянов. – София : Обсидиан, 2019. 445 с. ; 20 см.

ISBN 9789547694705

System number [000593401]

БЛЕК, Холи. Кралица на нищото / Холи Блек ; Прев. от англ. ез. Боряна Даракчиева. – София : Ибис, 2019. 273 с. (Кн. 3 от трилогията „Вълшебният народ“)

ISBN 9786191573301

System number [000592648]

БЛЕХЕР, Макс. Случки в близката реалност, Беязани сърца / Макс Блехер ; Прев. от рум. език Лора Ненковска ; Ил. Теодор Ушев. – Пловдив : Жанет 45, 2019. 320 с. : с ил. ; За авт., прев. с. 1-2 ; Бележка от прев. с. 7-8 ; Макс Блехер и светлината от книгите му / Дорис Миронеску с. 313-316.

ISBN 9786191865093

System number [000593703]

- БОЯДЖИЕВ, Валентин. Азбука на имената в България / Валентин Бояджиев, Галина Иванова. – София : Millenium, 2019. 319 с.
ISBN 9789545154812
System number [000591554]
- БУКАЙ, Хорхе. Класически приказки, за да опознаем по-добре себе си / Хорхе Букай ; Прев. от исп. ез. Мариана Китипова. – Пловдив : Хермес, 2019. 479 с. ; Библиогр. с. 476-479 ; Биогр. данни за авт. на 2-ра кор. (Серия Листа по пътя)
ISBN 9789542619376
System number [000592808]
- БЪЛОК, Алън. Хитлер & Сталин : Успоредни животописи : Т. 1. / Алън Бълок ; Прев. от англ. ез. Георги Марков. – София : Милениум, 2019. 607 с. : с к. ; Библиогр. с. 579-605 ; Биогр. данни за авт. отбелязани на гърба на кор.
ISBN 9789545155024
System number [000591443]
- ГАГОВА, Красимира. История за кралици и власт / Красимира Гагова. – София : Полис, 2020. 163 с. : цв. ил. ; Съдържа: Речник на термините и названията. (Поредица Пътешествие из Средните векове)
ISBN 9789547960831
System number [000592490]
- ГАДОЛ, Питър. Игра на непознати / Питър Гадол ; Прев. от англ. ез. Маргарита Терзиева. – София : Millenium, 2019. 191 с.
ISBN 9789545154744
System number [000591549]
- ГЕЙТС, Мелинда. Няма връщане назад : Силата на жените да променят света / Мелинда Гейтс ; Прев. от англ. ез. Надежда Розова. – София : Обсидиан, 2019. 285, [1] с.
ISBN 9789547694743
System number [000593000]
- ГЕРДЖИКОВ, Огнян. Вещноправна поема / Огнян Герджиков ; Предговор Димитър Томов ; Ил. Калин Николов. – София : Български бестселър, 2019. 135 с. : ил. ; Съдържа латинизми ; Други автори : Калин Николов.
ISBN 9789544632113
System number [000592559]
- ГЕРДЖИКОВ, Огнян. Наследственоправна поема / Огнян Герджиков ; Предговор Валентин Брайков ; Ил. Калин Николов. – София : Български бестселър, 2019. 111 с. : ил. ; Съдържа латинизми ; Едно приключение в рими / Валентин Брайков с. 5-8.
ISBN 9789544632199
System number [000592564]
- ГЕРДЖИКОВ, Огнян. Облигационноправна поема / Огнян Герджиков ; Ил. Калин Николов. – София : Български бестселър, 2019. 151 с. : ил. ; Съдържа латинизми ; Съдържа и Правото като поезия / Димитър Томов.
ISBN 9789544632120
System number [000592546]

ГЕРДЖИКОВ, Огнян. Семейноправна поема / Огнян Герджиков ; Ил. Калин Николов ; Предговор Цанка Цанкова. – София : Български бестселър, 2019. 127 с. : ил. ; Съдържа латинизми.

ISBN 9789544632137

System number [000592549]

ГЛАДУЕЛ, Малкълм. Изключителните : История на успеха / Малкълм Гладуел ; Прев. от англ. ез. Мария Йолова. – Пловдив, Жанет 45, 2019. 326, [1] с. : с фиг., табл. ; Бележки под линия ; Индекс в края на кн. ; За авт., за прев. с. 1-2 ; Азб. показалец ; (Поредица Шеста кохорта); 1. изд. 2010 г.

ISBN 9786191865321

System number [000594090]

ГРИШАМ, Джон. Версия Пеликан : Роман / Джон Гришам ; Прев. от англ. ез. Кристин Василева. – 2. изд. – София : Обсидиан, 2019. 476, [1] с. ; 1. изд. 1992 г.

ISBN 9789547694224

System number [000593109]

ГРИШАМ, Джон. Да пропуснеш Коледа : Роман / Джон Гришам ; Прев. от англ. ез. Здравка Славянова. – 2. изд. – София : Обсидиан, 2019. 175 с. ; 1. изд. 2001 г.

ISBN 9789547694835

System number [000593121]

ГРИШАМ, Джон. Теодор Буун : Съучастникът : Роман / Джон Гришам ; Прев. от англ. ез. Надежда Розова. – София : Обсидиан, 2019. 205, [1] с.

ISBN 9789547694774

System number [000593370]

ГРИШАМ, Джон. Фирмата : Роман / Джон Гришам ; Прев. от англ. ез. Леда Милева. – София : Обсидиан, 2019. 478 с. ; 1. изд. 1993 г. на изд. Хемус.

ISBN 9789547694750

System number [000593365]

ГУЦЕВА, Силвия. Преход : Роман : Т. 1. / Силвия Гуцева. – Габрово : СИКРА-СГ, 2019. 481 с.

ISBN 9786199023020

System number [000593079]

ДАРУИШ, Халед. Смъртта на невръстния богомолец : Роман / Халед Даруиш ; Прев. от арабски ез. Мая Ценова. – София : Български писател, 2020. 102 с. ; За авт. с. 101.

ISBN 9786192041861

System number [000593723]

ДЕЙЦИ и учени от горското стопанство на България : (родени 1951-1960 година) / Състав. Янчо Найденов, Борис Господинов. – София : Министерство на земеделието, храните и горите, 2020. 352 с. : портр. ; Азбучен показалец.

ISBN 9786199001752

System number [000593905]

ДЖОНСЪН, Адам. Синът на управителя на сиропиталището / Адам Джонсън ; Прев. от англ. ез. Пейо Кънев. – Пловдив : Жанет 45, 2019. 595 с. ; За авт., прев. с. 1-2. (Отвъд)
ISBN 9786191864928
System number [000593542]

ДЖОНСЪН, Морийн. Изчезващата стълба / Морийн Джонсън ; Прев. от англ. ез. Стефан Георгиев. – София : Ибис, 2019. 263 с. (Ибис teen) ; Кн. 2. от трилогията Искрено коварен.
ISBN 9786191573264
System number [000592654]

ДИКЕНС, Чарлз. Загадката на Едуин Друд / Чарлз Дикенс ; Прев. от англ. ез. Йордан Костурков. – София : Милениум, 2019. 298, [2] с. : с ил. ; Биогр. данни за авт. на гърба на кор.
ISBN 9789545154928
System number [000591405]

ЕВТИМОВА, Здравка. Пернишки разкази / Здравка Евтимова. – 2. изд. – Пловдив : Жанет 45, 2019. – 253, [3] с. ; За авт. с. 252-253 ; 1. изд. 2012 г.
ISBN 9786191865291
System number [000594051]

ЕЛИН Пелин. Избрано [Елин Пелин] / Елин Пелин. – София : Милениум, 2020. 460, [4] с. ; Живот и творчество в дати с. 458-460 ; Биогр. данни за авт. на гърба на кор. (Вечни български книги)
ISBN 9789545155000
System number [000593014]

ЖАКОБ, Жил. За фестивала в Кан с любов / Жил Жакоб ; Прев. от фр. ез. Екатерина Лимончева, Йоана Панкова. – София : Милениум, 2019. 426, [4] с. : с ил., портр. ; Биогр. данни за авт. на гърба на кор.
ISBN 9789545154973
System number [000593061]

ЗНАНИЕТО за музиката : Исторически рефлексии, философски перспективи : Т. 2. / Кристина Япова. – София : БАН. Институт за изследване на изкуствата, 2020. 370 с. ; Библиогр. и бел. под линия ; Рез. на англ. ез. / Transl. Mihail Lukanov.
ISBN 9789548594905
System number [000593077]

ИВАНОВА, Мила. Хартиена лодка в открито море / Мила Иванова. – София : Будлея, 2019. 268 с. : с ил. ; Будлея – търг. марка на изд. Рибка.
ISBN 9786197131505
System number [000593699]

ИГНАТОВ, Веселин. Цар Калоян Ромеоубиеца (1197–1207) : Историческо разследване / Веселин Игнатов ; Худож. Николай Киров. – София : Милениум, 2019. 160 с. : с ил. ; Библиогр. с. 151-158.
ISBN 9789545154690
System number [000591415]

ЙЕЙТС, Брок. Ферари : мъжът, автомобилите, състезанията, машината / Брок Йейтс ; Прев. от англ. ез. Добринка Кръстева. – София : Локус Пъблишинг, 2019. 647 с. : ил. (Via sine fine; 6).
ISBN 9789547832848
System number [000593619]

ЙОРДАНОВ, Недялко. Пиеси за деца [Йорданов, Недялко] / Недялко Йорданов. – София : Милениум, 2019. 315, [5] с. ; Съдържа: Вълкът и седемте козлета; Крокодил посред Балкана, или Красимир и Владимир на село; Страшни смешки, смешни страшки за герои със опашки; Приключения опасни със герои сладкогласни; И в дъжд, и във вятър, пак на театър; Вълкът срещу Козата и трите ѝ козлета.
ISBN 9789545154980
System number [000592766]

ЙОРДАНОВ, Недялко. Сребърна любов : 125 най-нови стихотворения / Недялко Йорданов. – София : Millenium, 2019. 210, [4] с.
ISBN 9789545154768
System number [000591534]

КАВАНА, Стив. Фантом : Роман / Стив Кавана ; Прев. от англ. ез. Надежда Розова. – София : Обсидиан, 2019. 388 с.
ISBN 9789547694699
System number [000593382]

КЕВОРКЯН, Кеворк. Сувенири от 10 ноември / Кеворк Кеворкян. – София : Захарий Стоянов, 2019. 496 с. (В мътилката на прехода; 2).
ISBN 9789540914060
System number [000594054]

КЛЕЪР, Касандра. Призраци от пазара на сенките / Касандра Клеър ; Прев. от англ. ез. Вера Паунова. – София : Ибис, 2019. 503 с. ; Други авт.: Сара Рийс Бренън, Морийн Джонсън, Кели Линк, Робин Уосърман.
ISBN 9786191573202
System number [000592643]

КОЕЛЮ, Паулу. Вероника решава да умре / Паулу Коелю ; Прев. от порт. ез. Даниела Петрова. – 3. изд. – София : Обсидиан, 2019. 206 с. ; Биогр. данни за авт. на 3-та кор. ; 1. изд. 2000 г.
ISBN 9789547694804
System number [000593360]

КОЕЛЮ, Паулу. Единайсет минути / Паулу Коелю ; Прев. от порт. ез. Даниела Петрова. – 3. изд. – София : Обсидиан, 2019. 270 с. ; Биогр. данни за авт. на 3-та кор. ; 1. изд. 2003 г.
ISBN 9789547694712
System number [000593358]

КОЕЛЮ, Паулу. Изневяра / Паулу Коелю ; Прев. от порт. ез. Вера Киркова-Жекова. – 2. изд. – София : Обсидиан, 2019. 288 с. ; 1. изд. 2014 г.
ISBN 9789547694668
System number [000593104]

КОНФЕРЕНЦИЯ Западни покрайнини, VI. 2019. София. Съдбата на българите в Западните покрайнини 100 години след Ньой : Сборник от материали и документи, София, 8 ноември 2019 г. : Т. 2. / Под общата ред. на проф. Лозан Митев. – София : Граждански комитет Западни покрайнини, 2020. 164 с. ; Други автори: Валентин Янев.
ISBN 9786199152300
System number [000593665]

КОСЕВ, Димитър. Управлението на Андрей Ляпчев (1926-1931) / Димитър Косев. – София : Захарий Стоянов, 2019. 416 с. : портр. (Поредица Дълг и чест; 33).
ISBN 9789540913278
System number [000593990]

КОТЛЪР, Филип. Маркетинг 4.0 : От традиционното към дигиталното / Филип Котлър, Хермауан Картаджая, Иуан Сетиауан ; Прев. от англ. ез. Людмила Андреева. – София : Локус Пъблишинг, 2019. 222, [2] с. : с табл., диагр. ; Обобщения / Георги Малчев с. 195-215 ; Азб. показалец ; За авторите с. 15-16. (Carpe diem; 11)
ISBN 9789547832893
System number [000593786]

ЛАЙЛ, Д. П. Звездна лига : Роман / Д. П. Лайл ; Прев. от англ. ез. Милко Стоименов. – София : Обсидиан, 2019. 356 с.
ISBN 9789547694729
System number [000593432]

ЛИЛИЕВ, Николай. Птици в нощта / Николай Лилиев. – София : Захарий Стоянов, 2019. 76 с. : с портр., цв. ил. ; Николай Лилиев – сгъстената енергия на надигащата се тревога / Панко Анчев с. 69-73 ; Кн. е ил. с рис. на: Владимир Димитров – Майстора, Вера Недкова, Вера Лукова, Иван Ненов, Чавдар Мутафов, Давид Перец, Ненко Балкански, Златю Бояджиев.
ISBN 9789540913520
System number [000593893]

ЛУИ. Поздрави от специалните сили : БГ разкази и новели / Луи ; ил. Луи. – Бургас : [Изд. авт.], 2019. 231 с. : с ил.
ISBN 9786199115053
System number [000591543]

ЛУХАН, Марсело. Моравия / Марсело Лухан ; Прев. от исп. ез. Ангелина Димитрова. – [София] : Тонипрес, 2019. 158 с.
ISBN 9786197002157
System number [000591347]

ЛЮНДЕ, Мая. Битка / Мая Люнде ; Прев. от норв. ез. Стефка Кожухарова. – [София] : Тонипрес, 2019. 198, [2] с.
ISBN 9786197002164
System number [000591399]

ЛЮЦКАНОВА, Весела. Влез през другата врата : Роман / Весела Люцканова. – Пловдив : Хермес, 2019. 367 с.
ISBN 9789542619703
System number [000592762]

МАЙСТОРОВ, Николай. Дневник на страха : Поезия 2015-2019 : Рисунки-проекти към живописния цикъл „Пътят“ по 4-те евангелия / Николай Майсторев. – София : Захарий Стоянов, 2020. 96 с. : с ил. ; Апокалиптичните стиховидения на Николай Майсторев / Иван Гранитски с. 79-93.

ISBN 9789540913940

System number [000593948]

МАКГРАТ, Джеймс. Малка книга за големите теории в мениджмънта и как да ги използваме / Джеймс Макграт, Боб Бейтс ; Прев. от англ. ез. Коста Сивов. – Пловдив : Хермес, 2019. 445 с. : табл. ; Азбучен показалец ; За авторите с. 6.

ISBN 9789542619475

System number [000592795]

МАКИНТАЙЪР, Бен. Гордиевски. Шпионин и предател / Бен Макинтайър ; Прев. от англ. ез. Цветана Русева. – София : Милениум, 2019. 382 с. : с фотогр., ил., портр. ; Библиогр. с. 373-375.

ISBN 9789545154874

System number [000593412]

МАРАЗОВ, Иван. Шепотът на гигантите / Иван Маразов. – София : Захарий Стоянов, 2020. 168 с. : с ил. ; Библиогр. с. 149-165.

ISBN 9789540913971

System number [000593942]

МАРКОВ, Георги. Ерата на викингите / Георги Марков. – София : Millenium, 2019. 204, [4] с. : с ил., портр. ; Библиогр. с. 203-204. (История на войните; 10)

ISBN 9789545154720

System number [000591624]

МИЗОВ, Максим. Макиавели и владетелите на „прехода“ / Максим Мизов. – 2. изд. – София : Авангард Прима, 2020. 346 с. ; Библиогр. под линия ; Биогр. данни за авт. на гърба на кор. ; Рец. Хараламби Паницидис.

ISBN 9786192393779

System number [000579323]

МИЗОВ, Максим. „Преходът“ – очаквания и реалности / Максим Мизов. – 2. изд. – София : Авангард Прима, 2020. [344] с. : с ил. ; Изд. на Център за исторически и политически изследвания, Фонд. „Солидарно общество“ ; Библиогр. след отд. докл.

ISBN 9786192393625

System number [000578255]

МИНЧЕВ, Георги. Думи вместо ноти / Георги Минчев. – София : Захарий Стоянов, 2019. 320 с. : с цв. ил., факс. ; Интервюта / Маня Попова, Екатерина Дочева, Екатерина Чамурлийска, Велина Димитрова, Александър Видев с. 121-182 ; Слова за Георги Минчев от колеги с. 221-236.

ISBN 9789540913407

System number [000593913]

МИТЕВ, Ивайло. Бездетен : Благотворителна мисия / Ивайло Митев. – 3. изд. – [София] : [Изд. авт.], 2019. 486, [2] с. ; Загл. и на англ. ез. : Childless / Ivailo Vladimirov Mitev ; 1. изд. 2017 г.

ISBN 9786199096949

System number [000593778]

МИТЕВ, Ивайло. Съдба на дете : [Роман] / Ивайло Митев. – София : Артграф, 2019. 239 с. : Загл. и на англ. ез. : Child destiny / Ivailo Vladimirov Mitev ; За децата на бездетните / Радина Велчева с. 5-6 ; 1. изд. 2018 г.

ISBN 9786199096956

System number [000594053]

НИКОЛОВА, Таня. Символите на България = Symbols of Bulgaria / Таня Николова ; Под ред. на Ралица Дукадинова ; Прев. на англ. ез. Юланда Данова, Правда Паскалева. – 2. ред. изд. – София : Български бестселър, 2019. 327 с : цв. фотогр., портр., к. ; 1. изд. 2014.

ISBN 9789544631987

System number [000592662]

НИКОЛОВА, Райна. Учебно помагало по административен процес / Райна Николова. – София : Нов български университет, 2020. 351 с. : с табл. ; Биогр. данни за авт. на гърба на кор. ; Библиогр. с. 330-332 и след отд. теми ; Изд. на НБУ, Департамент Право.

ISBN 9786192331122

System number [000592544]

НИКОЛОВА, Райна. Учебно помагало по административно право / Райна Николова. – София : Нов български университет, 2020. 463 с. : с табл. ; Библиогр. с. 443-447 и след отд. теми ; Биогр. данни за авт. на гърба на кор. ; Изд. на НБУ, Департамент Право.

ISBN 9786192331115

System number [000592542]

ПАВЛОВА, Павлина. Боян Мага – синът на Симеон : Исторически роман / Павлина Павлова. – София : Захарий Стоянов, 2019. 544 с. ; Биогр. данни за авт. с. 543.

ISBN 9789540913902

System number [000593899]

ПЕНЧЕВА-МАРКОВА, Жана. Между греха и наказанието : Дидактични теми от българската християнска монументална живопис / Жана Пенчева-Маркова ; Фотогр. Жана Пенчева и др. – София : Св. Георги Победоносец, 2020. 204 с. : с ил. ; Библиогр. с. 132-139 ; Съдържа и: Албумна част с. 140-204 ; Други фотогр.: Крум Иванов, Васил Марков, Димитрия Спасова, Йоан Марков.

ISBN 9786197283204

System number [000593999]

ПЕТРОВА, Ангелина. Идеологическият диктат и Новата музика в България : Щрихи върху документалното слово (1944–1969) / Ангелина Петрова ; Науч. ред. Анда Палиева. – София : БАН. Институт за изследване на изкуствата, 2020. 280 с. ; Вместо заключение: няколко думи от рецензента / Милена Божикова с. 264-267 ; Библиогр. с. 268-275 ; Рез. на англ. ез.

ISBN 9789548594912

System number [000593052]

ПЕТРОВА, София. Епиктет и човешката свобода / София Петрова. – София : Millenium, 2019. 141, [3] с. : с ил. ; Цитати / Епиктет : с. 121-139 ; Кн. е ил. с рис. на: Антон Рафаел Менгс, Анри Бонар, Рафаело. (Философия за всеки)

ISBN 9789545154942

System number [000591632]

ПЕТРОВА, София. Епикур и удоволствието като добродетел / София Петрова. – София : Millenium, 2019. 140, [2] с. : с ил. ; Библиогр. с. 139-140 ; Кн. е ил. с рис. на: Рафаело, Уилям Стот, Томас Стенли, Антъни Кардон, Еутичио Айело. (Философия за всеки)

ISBN 97895451549862

System number [000592730]

ПЕТРОВА, София. Монтен и опитът на скептицизма / София Петрова. – София : Millenium, 2019. 156, [4] с. : с ил., факс. ; Цитати / Мишел дьо Монтен с. 121-156 ; Библиогр. с. 157. (Философия за всеки)

ISBN 9789545154829

System number [000592725]

ПЕТРОВА, София. Фройд и психоанализата / София Петрова. – София : Millenium, 2019. 171 с. : с ил., портр., фотогр. (Философия за всеки).

ISBN 9789545154904

System number [000593420]

ПЕТРОВА, София. Хюм и човешката природа / София Петрова. – София : Millenium, 2019. 151, [8] с. : с ил., портр. ; Цитати / Дейвид Хюм с. 139-148 ; Библиогр. с. 149-151 ; Кн. е ил. с графики на: Алън Рамзи, Джеймс Тази, Дж. Томпсън, Т. Холоуей, Адам Смит, Джанбатиста Босио, Луис Кармонтел. (Философия за всеки)

ISBN 9789545154904

System number [000592723]

ПОППАНДОВ, Павел. Значи съм живял : Автобиография / Павел Поппандов ; Запис и обраб. Симо Русев. – София : Милениум, 2019. 297, [7] с. : със сн., факс., ил., портр. ; Филмография с. 293-297.

ISBN 9789545154799

System number [000591357]

РАДЕВ, Димитър. Косите на Авесалом : Разкази / Димитър Радев. – [София] : Scalino, 2019. 102, [2] с. ; Биогр. данни за авт. на гърба на кор. (Разкази, Short stories, Racconti)

ISBN 9786197043631

System number [000592713]

РАЙЧЕВСКИ, Стоян. Даме Груев / Стоян Райчевски. – София : Захарий Стоянов, 2019. 304 с. : с ил., портр., факс. ; Библиогр. с. 295-301. (Поредица Дълг и чест; 34)

ISBN 9789540913537

System number [000593981]

САМУИЛОВА, Ивинела. Тъй рече баба Ега : Магическият свят на една стара лечителка от село Горни праг / Ивинела Самуилова. – Пловдив : Хермес, 2019. 303 с. ; Биогр. данни за авт. на 3-та кор.

ISBN 9789542619765

System number [000592801]

САНТУШ, Жозе Родригеш душ. Сигнал за живот : Роман / Жозе Родригеш душ Сантуш ; Прев. от португ. ез. Дарина Миланова. – Пловдив : Хермес, 2019. 502 с.

ISBN 9789542619680

System number [000592792]

СВИЛЕНГРАД град на бежанци : Сборник с научни изследвания и съхранени спомени от балканските войни / Състав., предг. Елена Митева. – Свиленград : Исторически музей – Свиленград, 2019. 360 с. : с ил., портр., табл., факс. ; Библиогр. и бел. под линия.

ISBN 9789549294767

System number [000593133]

СЕНКЕВИЧ, Хенрик. Quo vadis ? / Хенрик Сенкевич ; Прев. Евгения Манолова. – София : Хермес, 2019. 558 с. (Клуб Класика) ; 1. изд. 2009, изд. на Вестникарска група България, в сер. Златна колекция XIX век ; № 30.

ISBN 9789542619543

System number [000592812]

СИМЕОНОВ, Калоян. От общия пазар до единната валута в ЕС / Калоян Симеонов. – София : Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Фондация Ханс Зайдел, 2020. 447 с. : табл. ; Библиогр. с. 435-446.

ISBN 9789548702508

System number [000592541]

СТОИЛОВА, Ана. Ставри и Прокопи : Истории до контейнера за смет / Ана Стоянова Стоилова ; Ил. Мая Мирославова Лилова, Бела Мирославова Лилова. – Пловдив : Хермес, 2019. 127 с. : с цв. ил.

ISBN 9789542619789

System number [000592791]

СТОЯНОВ, Никола. Живот и дийност : Мемоари (1875–1939). Дневник (1940–1944) / Никола Стоянов ; Състав, пред. и бележки Калинка Анчова, Алека Стрезова. – София : Нов български университет, 2020. 771 с. : с фотогр. ; Бележки под линия ; Към читателя / Калинка Анчова, Алека Стрезова с. 7-14 ; Никола Стоянов и неговото място в новата българска история / Даниел Вачков с. 15-36 ; Моят баща Никола Стоянов бе един истински европеец / Въскресия Вълчанова с. 768-771 ; Биогр. данни за авт. на гърба на кор. ; Библиогр. под линия ; Именен показалец.

ISBN 9786192331023

System number [000592334]

ТАБАКОВ, Николай. Нула време / Николай Филипов Табаков ; Худ. Греди Асса. – София : Книгомания, 2019. 299 с. : с цв. ил.

ISBN 9786191952182

System number [000592802]

ТОМПСЪН, Дъглас. Клинт Истууд / Дъглас Томпсън ; Прев. от англ. ез. Весела Ангелова. – София : Premium books, 2019. 251, [16] с. : ил. ; Филмография / Данаил Кънев с. 232-249. ISBN 9786197529029
System number [000591560]

УЕЛБЕК, Мишел. Серотонин : Роман / Мишел Уелбек ; Прев. от фр. ез. Александра Велева. – София : Факел експрес, 2019. 327 с. ; За превода и стила на Мишел Уелбек / Александра Велева с. 322-327. ISBN 9786197279252
System number [000591323]

ФАУЛЪР, Терез Ан. Романът на Алва Вандербилт / Терез Ан Фаулър ; Прев. от англ. ез. Надя Баева. – София : Обсидиан, 2019. 477, [1] с. ISBN 9789547694644
System number [000593010]

ФОЛ, Валерия. Тайни общества на траките = Thracian secret societies / Валерия Фол ; Прев. на англ. ез. Недялка Чакалова. – София : Анорис, 2020. 216 с. : с цв. ил., портр., к. ; Библиогр. с. 190-199 ; За авт. с. 201. ISBN 9786199150702
System number [000593789]

ФРИЪР, Каз. Малки сладки лъжи / Каз Фриър ; Прев. от англ. ез. Маргарита Терзиева. – София : Милениум, 2019. 462 с. ISBN 9789545154898
System number [000593005]

ФУРНАДЖИЕВ, Никола. Пролетен вятър / Никола Фурнаджиев. – София : Захарий Стоянов, 2019. 80 с. : с ил. ; Енергията на времето / Панко Анчев с. 73-77 ; Други автори: Иван Милев. ISBN 9789540913476
System number [000593896]

ХЕЙЛ, Джени. Всичко започна на Коледа / Джени Хейл ; Прев. от англ. ез. Елена Кодинова. – Пловдив : Хермес, 2019. 276 с. ISBN 9789542619598
System number [000592781]

ХЪЧИСЪН, Дот. Сезонът на изчезналите / Дот Хъчисън ; Прев. от англ. ез. Елена Павлова. – София : Милениум, 2019. 330 с. ; За авторката с. 331 ; Кн. 4 от поредицата Колекционерът. ISBN 978954515493
System number [000593397]

ЦАО Ю. Буря : Кн. 1. / Цао Ю ; Прев. Евелина Хайн ; Лао Шъ ; Прев. Евгений Карауланов. – София : Български бестселър – Нац. музей на бълг. книга и полиграфия, 2020. 432 с. : с цв. ил., портр. ; Биогр. данни за прев. с. 425-426; За състав. с. 429-430 ; Съдържа и: За граховите зърна от джоба на съдбата в театъра на живота и живота на театъра / Калина Стефанова ; Основни етапи в развитието на театъра от западен тип в Китай / Гун Баожун ;

Относно „Чайна“ от Лао Шъ / Пън Тао ; Мястото на уличния разказвачески жанр шулайбао в китайското драматично изкуство / Ю Дзиенцун ; Екранизации на пиесите „Буря“ и „Чайна“ / Ли Уей ; Цао Ю и неговата „Буря“ или в търсене на смисъла на живота / Уан Юли.

ISBN 9789544632168

System number [000592663]

ЧАЙЛД, Лий. Смъртоносна жегга / Лий Чайлд ; Прев. от англ. ез. Любомир Николов. – 2. изд. – София : Обсидиан, 2019. 461, [1] с. ; 1. изд. 2001 г.

ISBN 978954769473

System number [000593115]

ЧАКРАБОРТИ, С. А. Град от месинг / С. А. Чакраборти ; Прев. от англ. ез. Вера Паунова ; Хрониките на Девабад : Книга 1. – София : Ибис, 2019. 479 с. : с ил.

ISBN 9786191573271

System number [000592657]

ТЪРБЪН, Марк. Досието Скрипал : Животът и неуспешната смърт на един руски шпионин / Марк Търбън ; Прев. от англ. ез. Боримир Паскалев. – София : Millenium, 2019. 206, [2] с. ; Биогр. данни за авт. на гърба на кор.

ISBN 9789545154836

System number [000591621]

ЮЛ, Йеспер. Да бъдеш мъж и баща : Книга за него / Йеспер Юл ; Ред. Ингеборг Золоси ; Прев. от нем. ез. Мария Енчева . – 2. изд. – Пловдив, Жанет 45, 2019. 172 с. ; Биогр. данни за авт., прев. и авт. на доп. материал с. 1; 1. изд. 2013 г.

ISBN 9786191865369

System number [000594058]

ЯНСОН, Туве. Писма от Туве / Туве Янсон ; Състав., предг. Буел Вестин, Хелен Свенсон ; Прев. от шведски ез. Анелия Петрунова. – Пловдив : Жанет 45, 2019. 543 с. : с ил., факс., портр., [16] цв. ил., к., портр. ; Показалец на личните имена ; Библиогр. с. 527.

ISBN 9786191865413

System number [000593543]